

**PROGRAMA CURRICULARĂ**  
**FUNDAMENTELE PSIHOPEDAGOGIEI SPECIALE**

Titular curs: conf.univ.dr. Novac Corneliu  
Titular seminar: asist.univ. Anghel Mihaela

**I. Statutul disciplinei – 13 săptămâni:**

Anul de studiu	Semestrul	Statut	Nr.ore curs	Nr. ore seminar	Total ore semestru	Forma de evaluare	Nr. credite
III	5	Fundamentală obligatorie	2ore Total 26	1 ora Total 13	39	E5 Examen	4

**II. Obiective/competențe generale și specifice:**

- Familiarizarea studenților cu conceptele cheie, cu principiile, abordările și teoriile ce stau la baza acestora în vederea înțelegerii problematice copiilor cu CES, a educației, recuperării, compensării și incluziunii lor.
- Abilitarea studenților cu metode și tehnici de identificare, cunoaștere și abordare a tipurilor de dizabilități precum și a principalelor provocări și nevoi educaționale ale acestora
- Formarea și dezvoltarea competențelor de a cunoaște și evalua complex dizabilitățile/deficiențele în vederea elaborării și aplicării unor planuri de educație individualizate și/sau a unor planuri de intervenție personalizată.
- Abilitarea studenților cu tehnici de exersare a conceptelor referitoare la educație specială, CES, integrare educațională, incluziune, școală incluzivă

**III. Conținuturi:**

Unități de învățare	Activitate	Conținuturi tematice	Nr. ore
I. Problematika generală a psihopedagogiei speciale	Curs	Obiectul, scopul și sarcinile psihopedagogiei speciale Cadrul conceptual, legislație, modalități de intervenție Statutul interdisciplinar al psihopedagogiei speciale Descrierea și clasificarea principalelor concepte utilizate în și literatura de specialitate națională și internațională cu referire la domeniul psihopedagogiei speciale	2
	Seminar	Psihopedagogia specială – știință cu un pronunțat conținut practic-aplicativ în domeniul educației Conecpte cheie: deficiență, handicap, incapacitate	2

		boală, CES, dizabilitate, integrare, incluziune, școală incluzivă, educație specială, învățământ special, reabilitare, compensare ș.a.	
II. Tipuri de deficiențe și specificul lor	Curs	Etiologia specifică diferitelor tipuri de deficiențe Modificările morfo-funcționale ale SNC, ale analizatorilor și ale aparatului fono-articulator produse de acțiunea nocivă a unor factori endogeni/exogeni Clasificarea tipurilor de deficiențe. Considerații privind frecvența acestor deficiențe. Caracteristicile generale ale diferitelor tipurilor de dizabilități/deficiențe și cerințe privind educația acestora.	4
	Seminar	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Prezentarea unor studii de caz în care conceptele de deficiență, incapacitate, handicap, inadaptare să poată fi puse în relație, discutate, analizate.</li> <li>- Delimitări semantice din punct de vedere medical, funcțional și social cu referire la handicap deficiență, incapacitate, inadaptare.</li> <li>- Legislația internațională și internă care reglementează problematica și abordarea psiho-socio-educatională a persoanelor cu CES</li> </ul>	4
III. Specificul dezvoltării psihofizice și morfo-funcționale la diferite categorii de persoane cu CES	Curs	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Deficiențele mintale</li> <li>- Forme și grade de deficiență mintală</li> <li>- Dificultăți de învățare</li> <li>- Intelectul de limită și pseudodebilitatea mintală</li> <li>- Considerații privind profilaxia și terapia psihopedagogică (complexă) a deficientului mintal</li> <li>- Deficiențe senzoriale: deficiența de auz, deficiența de vedere</li> <li>- Deficiențe fizice-motorii</li> <li>- Tulburările de limbaj</li> <li>- Tulburările de comunicare și relaționale – autismul infantil</li> </ul>	16
	Seminar	<p>Elevul cu deficiență mintală versus elevul cu deficiență de învățare</p> <p>Importanța practică a clasificării deficiențelor mintale în activitatea psihopedagogică – prezentarea și analiza sindroamelor care au la bază aberații cromozomiale: maladia Down, Klinefelter, Edwards, Turner etc.</p> <p>Evidențierea repercusiunilor factorilor etiologici asupra gradului de deficiență</p> <p>Elaborarea și discutarea unui program psihopedagogic de recuperare și educare a unui copil cu deficiență senzorială</p> <p>Elaborarea, prezentarea și discutarea unui program de învățare a reprezentării schemei corporale, a lateralității și organizării spațiale</p>	16
IV. Aspecte ale abordării dificultăților	Curs	<p>Perspectiva individuală asupra copilului cu dificultăți școlare</p> <p>Perspectiva curriculară privind educația și școlarizarea</p>	2

școlare și împliațiile lor		tuturor copiilor în aceeași școală	
	Seminar	Formarea imaginii de sine pozitive la copilul cu deficiențe Aspecte ale personalității profesorului/educatorului în contextul educației copiilor cu CES	2
V. Integrare educațională și incluziune	Curs	Conceptul de integrare și formele integrării educaționale Limitele integrării școlare Conceptul de incluziune, școală incluzivă și societate incluzivă Integrare/incluziune, caracteristici, diferențe, avantaje și dezavantaje	2
	Seminar	Prezentare comparativă a conceptelor de școală incluzivă – școală integratoare Schimbări necesare la nivelul școlii actuale pentru transformarea ei în școală incluzivă. Strategii, metode, tehnici, resurse, formare umană.	2
	Curs	Metode de investigare și evaluare complexă a copilului Importanța diagnosticului diferențial în psihopedagogia specială	2
	Seminar	Cunoașterea metodelor celor mai accesibile tuturor cadrelor didactice în activitatea școlară Observația, analiza produselor activității, convorbirea, metoda biografică etc.	2

#### IV. Strategii de predare-învățare:

Strategiile de predare-învățare vor lega modelele de instruire cu problematica specifică diferitelor tipuri de dizabilități. Metodele utilizate vor îmbina comunicarea activizată cu învățarea prin cunoaștere științifică, observațională, experimentală.

Resursele didactice vor valorifica portofoliul studenților și laboratoarelor de psihologie și pedagogie.

#### V. Evaluarea realizării obiectivelor:

Categoriile și specificul obiectivelor precizate solicită o evaluare cumulativă: evaluarea continuă asupra calității participării la cursuri și seminarii, evaluarea calității diferitelor produse și lucrări aplicative elaborate pe parcurs, evaluarea dimensiunii motivațional-atitudinale manifestate, evaluarea cunoștințelor de bază și procedurale, a capacităților afirmate la lucrarea scrisă la examen. Astfel, punctajul obținut, pentru fiecare evaluare parțială, se convertește în nota finală, după aplicarea baremului de corectare, raportat la obiective și conținuturile precizate, la interpretarea aprecierilor făcute prin recursul la metode și procedee alternative, nu numai clasice:

- 6,00 puncte, pentru lucrarea scrisă (3 subiecte a 2,00 puncte),
- 3,00 puncte, pentru 2 lucrări aplicative elaborate pe parcurs (1,00 punct și 2,00 puncte), potrivit tematicilor anunțate, a procedurilor folosite, a solicitărilor făcute, a sarcinilor date la cursuri și seminarii.
- 1,00 punct, din oficiu.

#### VI. Bibliografie minimală:

1. Crețu, C., *Curriculum diferențiat și personalizat*, 1996, Ed. Polirom, Iași

2. Ionescu, M., *Didactica modernă*, 1995, Ed. Dacia, Cluj
3. Jinga, I., Negreț, I., *Învățarea eficientă*, 1999, Andin, București
4. Joița, E., *Eficiența instruirii*, 1998, EDP, București
5. Popovici D.V., *Dezvoltarea comunicării la copiii cu deficiențe mintale*, 2000, Ed. Pro Humanitate, București
6. Potolea, D., *Teoria și metodologia obiectivelor educaționale în Curs de pedagogie*, 1988, Universitatea din București
7. Preda, V., *Explorarea vizuală. Cercetări fundamentale și aplicative*, 1988, Edit. Științifică și Enciclopedică, București
8. Radu, Gh., *Particularitățile conduitei la handicapul mintal pe fondul trăsăturilor sale de specificitate*, în E. Verza: *Elemente de psihopedagogia handicapatilor*, 1990, Ed. Universității, București
9. Radu, I.T., *Evaluarea procesului de învățământ*, 2001, EDP, București
10. Roșca, M., *Psihologia deficienților mintali*, 1967, EDP, București
11. Verza, E., *Disgrafia și terapia ei*, 1983, EDP, București
12. Verza, E., *Psihopedagogia specială*, 1994, EDP, București
13. Verza, E., *Tratat de logopedie*, 2003, Ed. Fundației Humanitas, București
14. Verza, E., *Introducere în psihopedagogia specială și asistență socială*, 2002, Ed. Fundației Humanitas
15. Vrajmaș E., Stănică, C., *Terapia tulburărilor de limbaj – Intervenții logopedice*, 1997, EDP, București
16. \*\*\* *Probleme de defectologie* (coord. șt. E. Verza), 1988, Tipografia Universității București.